

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3306/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Sveriges lantbruksuniversitet
Osoite: Box 7070, 750 07 Uppsala, Se

Hakemus 16.04.2025, sähköpostitse

Sveriges lantbruksuniversitet eli Ruotsin maatalousyliopisto hakee liikkumis- ja tutkimuslupaa Värriön luonnonpuistoon liittyen Estimating climate adaptation from natural forest trees -tutkimusprojektiin.

Tutkimusalueelle perustetaan 8-12 koealaa. Ympyränmuotoiset koealat ovat säteeltään enintään 30 metriä. Koealat merkitään maastoon harjateräksellä tulevaa seuranta varten. Kustakin koealalta valitaan tarkempaa näytteenottoa varten 48 puuta, joiden rinnankorkeusläpimitta on yli 10 cm. Valitut puut merkitään noin 2 cm alumiinilapuilla, jotka kiinnitetään alumiinilangalla tai nauloilla.

Koealat valitaan siten, että ne sisältävät Picea abies -valtaisia metsiköitä, mutta muita havupuulajeja, kuten Pinus-lajeja, otetaan mukaan, jos niitä esiintyy ruudun sisällä.

Vanhemmat metsiköt asetetaan etusijalle, koska ne tarjoavat pidempiä ja informatiivisempia kasvuhistoriatietoja, mutta nuorempiakin alueita voidaan sisällyttää, jos puuston tiheys ja rakenteellinen monimuotoisuus ovat riittäviä. Näytealueiden valinta perustuu ensisijaisesti Picea abies (kuusi) -esiintymiin sekä tavoitteeseen tallentaa ympäristön vaihtelua siten, että kenttätyö pysyy samalla logistisesti toteuttamiskelpoisena. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi aiomme keskittyä kahteen pääalueeseen puiston sisällä – yhteen luoteisosassa ja toiseen etelässä – siten, että koeruudut sijoittuvat seuraavien likimääräisten

keskikoordinaattien ympärille:

Luoteisalue: 67.7309, 29.54205
Lounaisalue: 67.59571, 29.48065

Koeruutujen lopullinen sijoittelu näillä alueilla riippuu metsiköiden soveltuvuudesta, joka arvioidaan erillisellä maastokäynnillä kesäkuun lopussa. Tämä ennakkokartoitus mahdollistaa sen varmistamisen, että alueella esiintyy kuusivaltaisia metsiköitä, ja auttaa määrittämään koeruutujen tarkan määrän ja sijainnin paikan päällä havaittujen olosuhteiden perusteella.

Pieni kolmen-neljän hengen ryhmä perustaa koeruudut merkitsemällä keskus pisteet, puut ja keräämällä DNA-näytteet tuoreena kesäkuun lopussa. Suurempi, kahdeksan hengen ryhmä palaa elokuun alussa kartoittamaan ruudut ja keräämään lustonäytteet ja metatiedot. Odotamme kummankin matkan kestävän viikon tai vähemmän.

Näytteenotto

Rinnankorkeusläpimitaltaan yli 10 cm olevista puista kerätään neulas- tai kambiumkerroksen näytteitä DNA:n eristämiseksi. Puut kairataan kahdesti vuosikasvun analysoimiseksi ja niistä mitataan rinnankorkeusläpimitta, kokonaiskorkeus ja latvuskorkeus. Pienemmistä puista ei oteta vuosilustonäytteitä, mutta niistä kerätään DNA-näytteitä sekä mitataan korkeus, latvuskorkeus ja rinnankorkeusläpimitta. Kairaamiseen käytetään Haglöfin kairoja, joiden sisäläpimitta on 5,15 mm.

Pitkäaikaisseuranta suoritetaan kahden vuoden välein alkuperäisestä näytteenottopäivästä. Jos puita kuolee seurannan aikana, kerätään poikkileikkaus tai mahdollisuuksien mukaan lustonäyte kuolleesta puusta kasvutietojen talteen ottamiseksi. Lyhyitä lustonäytteitä uusimman kasvun kartoittamiseksi otetaan kuuden vuoden välein.

Mikäli mahdollista, kerätään myös yksittäisiä siemeniä enintään 40 kävystä/koeala DNA-eristystä varten.

Kaikki tiedot kerätään räätälöidyllä Android-sovelluksella, joka yhdistyy Bluetoothin kautta hypsometriin ja satelliittipaikantimeen. Puutiedot, sijaintikoordinaatit ja näytteenoton metatiedot syötetään kenttätiimin jäsenten toimesta samanaikaisesti ja ladataan PostgreSQL-tietokantaan heti kun internet-yhteys on saatavilla.

Yhteistyö XX (Uppsalan yliopisto) kanssa – Maaperänäytteet eDNA-analyysiä varten:

XX:n tutkimusta varten kerätään pieniä määriä maaperänäytteitä näytealan keskus pisteen läheltä. Maanäyte on yksi max. 50 ml näyte per näytteenottopaikka, ja näitä paikkoja olisi yhteensä 8-12 riippuen siitä löytyykö tarpeeksi alueita missä kuusi on riittävän hallitseva.

Maaperänäytteenottoon kuuluu pintakasvillisuuden poistaminen noin 10 cm halkaisijaltaan olevalta alueelta, minkä jälkeen otetaan neljä pientä maaperänäytettä (halkaisija 5 cm, syvyys 5 cm) pääilmansuuntien suunnista koealan keskuksen ympäriltä. Homogenisoidusta maasta otetaan kolme lusikallista jatkokäsittelyä varten, ja loput maasta palautetaan takaisin maastoon. Näytteet lähetetään Uppsalan yliopistoon ympäristö-DNA:n (eDNA) analysointia varten, jossa tunnistetaan eukaryoottisia lajeja DNA:n eristyksen, monistuksen ja sekvensoinnin avulla.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että näytealojen merkintätavan tulee olla haetusta poikkeava.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää luvan liikkumiseen ja näytteenottoon Sveriges Lantbruksuniversitetin sekä Upsalan yliopiston näytteenottoon 25.6.-10.8.2025 Värriön luonnonpuistoon liittyen Estimating climate adaptation from natural forest trees - tutkimusprojektiin. Lupa myönnetään myös luvansaajan ohjauksessa lupakauden aikana toimiville luvan liitteessä 2 listatuille henkilöille.

Lupa myönnetään 8-12 säteeltään enintään 30 metrin koealan perustamiseen. Tulevaa seurantaa varten koealoja ei saa merkitä maastoon harjateräksellä, vaan merkitsemistavaksi tulee valita sellainen ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisille tai eläimille.

Näytepuut tulee merkitä siten, etteivät puut vahingoitu. Kaikki koeala- ja näytemerkinnät tulee poistaa ja tuoda pois luonnonpuistosta tutkimuksen päätyttyä.

Näytepuista saa kerätä neulas- ja kambiumkerroksen näytteitä DNA:n eristämistä varten näytekairalla.

Enintään 40 kävystä/koeala saa kerätä yksittäisiä siemeniä DNA-eristystä varten.

XX:n (Uppsalan yliopisto) tutkimusta varten saa kerätä pieniä määriä maaperänäytteitä eDNA-analyysiä varten näytealan keskuspuuteen läheltä. Maanäyte on yksi max. 50 ml näyte per/näytteenottopaikka. Maaperänäytteenottoon kuuluu pintakasvillisuuden poistaminen noin 10 cm halkaisijaltaan olevalta alueelta, minkä jälkeen otetaan neljä pientä maaperänäytettä (halkaisija 5 cm, syvyys 5 cm) pääilmansuuntien suunnista koealan keskuksen ympäriltä.

Seurantanäytteenottoon tulee hakea uutta tutkimuslupaa.

Liikkuminen Värriön luonnonpuistossa on pidettävä minimissä, ja se on sallittu ainoastaan tutkittavilla alueilla sekä niille kulkemiseen ja tutkimuksen kannalta välttämättömissä määrin.

Kaikki tutkimukseen tarvittava materiaali tulee viedä pois alueilta lupa-ajan päättymiseen mennessä.

Tämä lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Rajavyöhykkeellä tulee noudattaa rajavartiolaiton säännöksiä.

Alkaa: 25.06.2025

Päätyy: 10.08.2025

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusajan on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Täytäntöönpanomääräys

Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen valitusajan päättymistä ja muutoksenhausta huolimatta.

Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen valitusajan päättymistä ja muutoksenhausta huolimatta, jotta tutkimus ehditään tehdä kasvukaudella 2025. Metsähallitus katsoo, että tutkimus on perusteltua toteuttaa hakemuksessa esitetyn tutkimussuunnitelman mukaisesti. Tutkimushankkeen eteneminen suunnitellusti vaikeutuu, mikäli toimintaa ei pystytä käynnistämään luvan alkamisajan mukaisesti 25.6.2025. Päätös pannaan täytäntöön lain (808/2019) 122 § nojalla. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon

Lupapäätöksen perustelut

Värriön luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981, muutossäädös 522/2023). Perustamislain 6 b §:n mukaan luonnonpuistossa on voimassa, mitä luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:ssä säädetään kielletyistä toiminnoista sekä 50 §:ssä (1 mom kohdat 1-3, 5-9, 11 ja 2-5 mom) ja 51 §:ssä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista.

Värriön luonnonpuiston perustamislain mukaisesti luonnonpuistossa on kiellettyä puiden, pensaiden ja muiden kasvien tai niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen. Metsähallitus voi myöntää luvan poiketa tästä kiellosta tieteellistä tarkoitusta varten (luonnonsuojelulaki, 51 §). Myös liikkumista luonnonpuistossa on rajoitettu siten, että se on sallittu muualla kuin erikseen osoitetuilla teillä, poluilla tai alueilla ainoastaan Metsähallituksen luvalla (luonnonsuojelulaki, 56 §).

Luonnonsuojelulain mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Metsähallitus voi myöntää luvan luonnonpuistossa liikkumiseen tieteellisessä tarkoituksessa, ja hakemuksen mukainen tutkimusmittausten teko liittyy lain tarkoittamaan tieteelliseen tutkimukseen.

Lupa-alue sisältyy Värriön Natura 2000 -alueeseen (FI1301401). Värriön Natura-alue on suojeltu luonto- ja lintudirektiivin mukaisena alueena (SAC/SPA). Metsähallitus katsoo, että luvan mukaisten tutkimusmittausten teko ei aiheuta vähäistä suurempaa häiriötä Natura-alueiden suojeluperusteisiin kuuluville luontodirektiivin luontotyypeille tai lajeille. Myöskään Värriön Natura-alueen suojeluperusteina oleville lintulajeille ei katsota aiheutuvan merkittävää häiriötä.

Lupaehdot

Luvan saajan tulee raportoida luvan nojalla tehdyistä toimista 28.2.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) Viestin aihekentässä tulee mainita luvan asianumero MH 3306/2025.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantamista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää, pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981)
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 49 § 51 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016) 5 §, 21.1 § ja 24.1 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024) 2 §
Värriön luonnonpuiston järjestyssääntö (15.1.2024)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §
Rajavartiolaki 578/2005

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

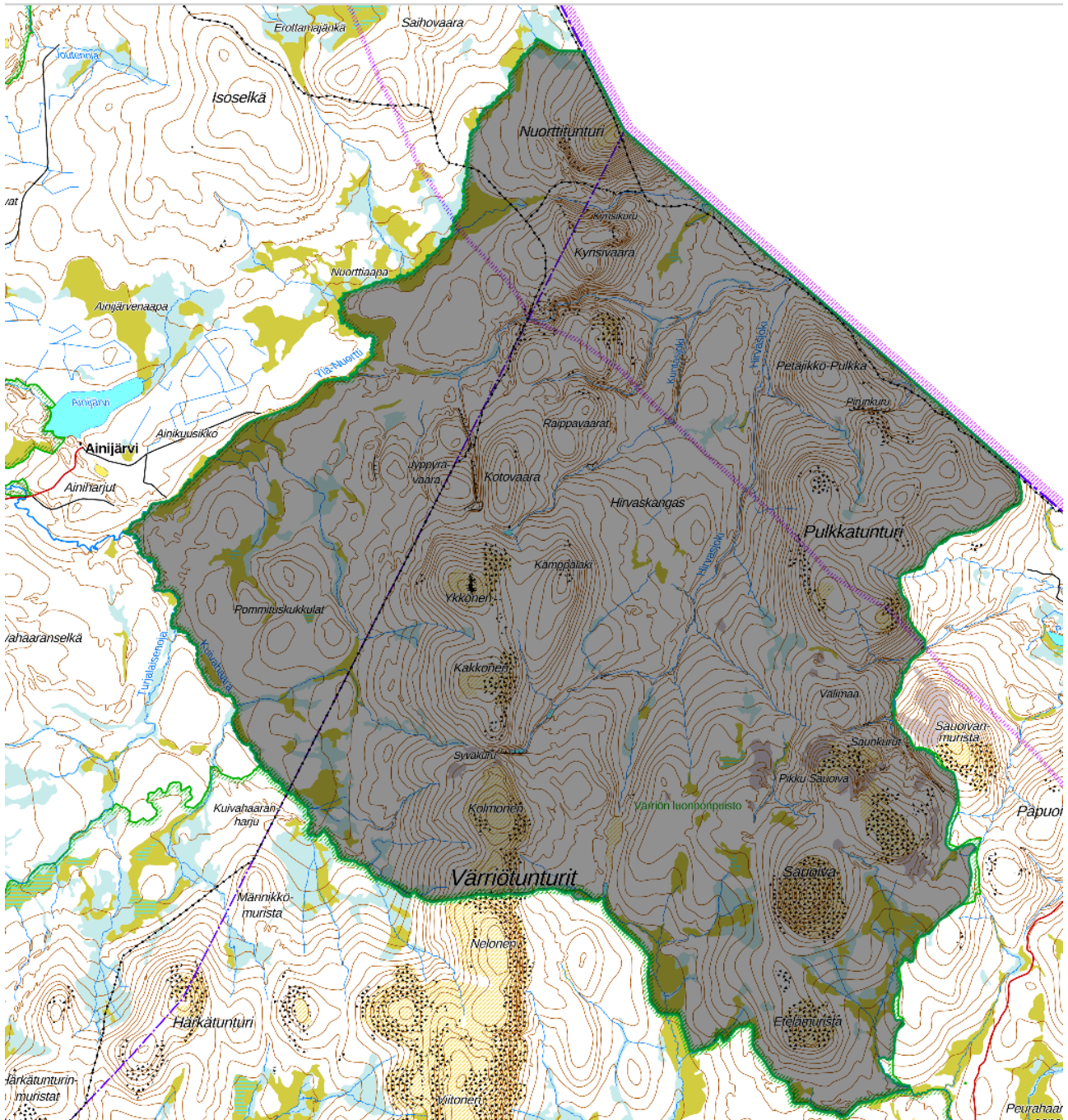
Liitteet:

Lupa-alue
Muut luvanhaltijat
Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Kunnat
ELY
LS-yhdistykset

Liite 1. Tutkimuslupa-alue.

Liite 2 Muut luvanhaltijat

1. xx
2. xx
3. xx
4. xx
5. xx
6. xx
7. xx
8. xx
9. xx
10. xx
11. xx
12. xx
13. xx
14. xx

VALITUSOSOITUS

Metsähallituksen luontopalvelujen päätökset luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa (Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134.2 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta.

Lähtetämisajankohdan määrittäminen saapumisajankohdaksi edellyttää, että lähtetämisajankohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 1744 70101 Kuopio
Faksi: 029 56 42501
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi